

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-09-17
Besvaras senast
2021-09-29 kl. 12.00

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2021/22:14 Internationella initiativ för fred och respekt för mänskliga rättigheter i Etiopien

Den väpnade konflikten i Etiopien har nu pågått i drygt tio månader. Den krigföring som regeringsstyrkorna, med hjälp av eritreanska styrkor och Amharamilis, utövat har varit extremt brutal. Civilbefolkning har drabbats av massmord, våldtäkter och andra svåra massövergrepp. Hundratusentals människor har tvingats lämna sina hem, och många har tvingats fly till grannländer, inte minst till Sudan.

För befolkningen i Tigray har denna typ av krigföring också bidragit till en svår humanitär katastrof. Arbete med jordbruket har inte kunnat fullföljas. Dessutom har centralregeringen stängt av tillförseln av el och vatten, förhindrat telefoni och bankservice och försvårat möjligheten att köpa mat och vissa andra förnödenheter. Tigrayregionen har försatts i omfattande blockad.

Närvaron av militära förband från Eritrea har förvärrat krisen, särskilt i västra Tigray. Dessutom har flera alarmerande rapporter kommit om att konflikten fått spridning till andra delar av landet, där civilbefolkning också drabbats av övergrepp. Det har vidare kommit uppgifter om att även styrkor inom TPLFT gjort sig skyldiga till övergrepp. De eritreanska styrkorna har bidragit till ytterligare spridning av kriget.

Kränkningar av folkrätten och de mänskliga rättigheterna kräver en ännu tydligare reaktion från omvärlden.

Ytterligare nödhjälp behövs. Humanitärt bistånd måste säkras för att hejda en galopperande svältkatastrof. De biståndsorganisationer som redan arbetar med detta bör få nödvändiga resurser och ett politiskt stöd ifall centralregeringen åter försöker förhindra eller dirigera deras viktiga arbete. Projektet med transport av förnödenheter med flyg bör ges fullt stöd.

Kriget måste stoppas. Det är uppenbart att de pågående konflikterna inte kan lösas med militära medel. Detta måste vara omvärldens slutsats och budskap. Vapenvilan måste vara definitiv och systematiskt övervakas. Allt tyder på att detta kräver en internationell medling av oberoende expertis.

En nationell dialog bör initieras. Motsättningarna bakom kriget har inte fått någon lösning. De kvarstår och har sannolikt förvärrats. Desto viktigare är

förslaget om en bred nationell dialog med deltagande från hela landet. Syftet skulle vara att söka försoning, hållbar fred och rättvisa och att återupprätta rättsstatens principer, demokrati och därmed utveckling. Omvärldens operativa roll i ett sådant projekt kan inte vara direkt, men lärdomen av andra länders erfarenheter bör göras tillgänglig.

Det finns ett behov av återuppbyggnad. Förstörelsen under det pågående kriget har varit mycket omfattande. Kulturarv, kyrkor, moskéer, skolor och fabriker har drabbats. Människor som utsatts för våldtäkt eller andra övergrepp eller sett anhöriga massakreras behöver rehabilitering. Här igen krävs omvärldens stöd.

Ansvar måste utkrävas. De upprivna såren – såväl hos enskilda offer som i hela samhället – kommer inte att läka så länge förbrytelseerna är obestraftade. En seriös process för rättvisa är absolut nödvändig. Ett första steg vore att nu involvera oberoende och trovärdiga internationella undersökare att klarlägga fakta. Krav ska ställas att den etiopiska regeringen och alla andra involverade krafter accepterar och underlättar sådana utredningar.

Kriget i Etiopien fortsätter. Men den internationella kritiken växer nu, också inom Förenta nationerna och dess råd för mänskliga rättigheter. Tiden har kommit för mer aktiva och tydligare insatser till försvar för fred och rättigheter i Etiopien. Ett aktivt samspel mellan FN, AU och EU är angeläget i det syftet.

Jag vill därför fråga utrikesminister Ann Linde:

Vilka ytterligare konkreta initiativ kan tas från svensk sida för att uppmuntra det internationella samfundet – inte minst FN-organen, AU och EU – till aktiva åtgärder för att bidra till hållbar fred och försvar för de mänskliga rättigheterna i Etiopien?

.....
Thomas Hammarberg (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck